

Deres ref. 14/5757 SL
HSH/KR

Vår ref. 15/214-1

Arkivkode 232

Saksbehandler Oddlaug Didriksen

Dato 17.03.2015

Til Finansdepartementet
postmottak@fin.dep.no

**HØRINGSUTTALELSE - NOU 2014:13 KAPITALBESKATNING
I EN INTERNASJONAL ØKONOMI.**

Viser til departementets høringsbrev av 5. januar 2015 om NOU 2014:13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi.

Vedlagt følger Gildeskål kommunes høringsuttalelse.

Foruten egen høringsuttalelse slutter vi oss helt og fullt til LVK sin uttalelse.

Med hilsen

Petter Jørgen Pedersen
Ordfører

Geir Mikkelsen
Rådmann

Kopi til: Arkiv, post
Vedlegg: Høringsuttalelser fra Gildeskål kommune og LVK

SAKSFREMLEGG

Saksbehandler: Oddlaug Didriksen
Arkivsaksnr.: 15/214

Arkiv: 232

HØRINGSUTTALELSE - NOU 2014:13 KAPITALBESKATNING I EN INTERNASJONAL ØKONOMI.

Det vises til:

Finansdepartementets høringsbrev av 5.januar 2015 om NOU 2014:13.

:/:LVK sin høringsuttalelse:/:

Bakgrunn for saken:

Sheelutvalget har behandlet en melding om Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi. I kapittel 12.10.1 redegjør utvalget for og uttaler seg om eiendomsskatt skal være kommunal eller statlig og om grunnrenteskatt på vannkraft skal økes.

Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar (LVK) har sendt en høringsuttalelse som omhandler dette kapitlet. Den slutter Gildeskål kommune seg selvfølgelig til.

For å understreke at dette er en viktig sak, ønsker kommunen i tillegg å gi en egen høringsuttalelse.

Vurdering:

Høringsuttalelsen kan sammenfattes i følgende punkter:

1. Eiendomsskatten må beholdes som en kommunal skatt, hvor kommunene også har ansvaret for verdsettelsen.
2. Sheelutvalgets forslag om økt grunnrenteskatt på vannkraft som kompensasjon for en redusert statlig inntektsskattesats, vil føre til store reduksjoner i kommunenes eiendomsskatteinntekter. Dette kan ikke aksepteres.

En statliggjøring av eiendomsskatten vil overføre om lag 9 milliarder kroner fra kommunene til staten og vil i tillegg innebære en dramatisk økonomisk sentralisering. Det lokale selvstyret er en viktig del av norsk demokrati. Gjennom Europarådets Charter om lokalt selvstyre, er Norge forpliktet til å sikre de lokale myndigheter en lokal beskatningsrett. Europarådskonvensjonen fastslår videre at en del av en kommunes finansielle ressurser skal komme fra lokale skatter og gebyrer.

I dag er det kun eiendomsskatten som kan sies å være en reell lokal skatt.

Utvalgets forslag går på tvers av Regjeringens målsetting om at kommunene skal beholde en større andel av skatteinntektene.

Dersom kommunene skal beholde mer av skatteinntektene enn i dag, bør ikke den eneste kommunale skatteordningen som går uavkortet til kommunene gjøres statlig.

I Regjeringens politiske plattform sies det også at inntektssystemet endres slik at en større del av verdiskapningen beholdes der hvor verdiene skapes, altså i kommunene.

At eiendomsskatten gir stabile inntekter til kommunen er i seg selv et viktig argument for at den bør opprettholdes som en kommunal skatteordning.

Økt grunnrenteskatt vil gi redusert eiendomsskatt til kommunene. Dette har sammenheng med at grunnrenteskatten kommer til fradrag i eiendomsskattegrunnlaget. Økt grunnrenteskatt gir med andre ord redusert eiendomsskattegrunnlag. Kraftanleggenes formuesverdi blir altså lavere ved økt grunnrenteskatt, selv om eiendommens verdi og lønnsomhet er uendret.

En oppdekning av statens skattebortfall på kommunenes bekostning, er selvsagt ikke akseptabelt for kommunene.

Forslag til vedtak:

1. Gildeskål kommune slutter seg til høringsuttalelsen fra LVK.
2. Gildeskål kommunes høringsuttalelse oversendes Finansdepartementet.

2. Vedlegg til:

Gilberstad Kommune		Arkivsaknr: 15/214-1
Ans.	Saksbeh.	Reg. dato:
Arkiv:	Kopi/sirk:	Kassanjon:

Finansdepartementet
postmottak@fin.dep.no

Deres ref: 14/5757 SL HSH/KR

Vår ref: 118417 - 1614

Oslo, 10. mars 2015

NOU 2014:13 KAPITALBESKATNING I EN INTERNASJONAL ØKONOMI. HØRINGSUTTALELSE FRA LANDSSAMANSLUTNINGA AV VASSKRAFTKOMMUNAR (LVK)

1 Innledning

LVK viser til departementets høringsbrev 5. januar 2015 om NOU 2014:13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi.

LVK organiserer 173 kommuner berørt av vannkraftutbygging. Som kommune er kommunene skattekreditor til eiendomsskatt. Samtlige av LVKs medlemskommuner har innført eiendomsskatt.

LVKs høringsuttalelse er i første rekke konsentrert om Scheel-utvalgets redegjørelse for og uttalelser om eiendomsskatt i kapittel 12.10.1. LVKs høringsuttalelse kan sammenfattes i følgende punkter:

- Eiendomsskatten må beholdes som en *kommunal skatteart, hvor kommunene også har ansvaret for verdsettelsen*. (Punkt 2 - 4)
- Utvalgets forslag om økt grunnrenteskatt på vannkraft som kompensasjon for en redusert inntektsskattesats, vil føre til reduksjon i kommunenes eiendomsskatteinntekter. Dette kan ikke aksepteres. (Punkt 5)
- LVK støtter utvalgets uttalelser og forslag om avskrivninger for vannkraftanlegg. (Punkt 6)

Nedenfor utdypes LVKs syn.

2 Eiendomsskatten må beholdes som en kommunal skatt

2.1 Statlig eiendomsskatt vil begrense det kommunale selvstyret

I NOU 2014:13 kapittel 12.10.1 reiser utvalget spørsmål om eiendomsskatten bør gjøres statlig. Utvalget skriver blant annet:

«Behovet for å sikre en rimelig skattebelastning tilsier enten en overgang til en statlig eiendomsskatt eller en bedre koordinering av regler mellom stat og kommune».

LVK vil gå imot en statliggjøring av eiendomsskatten. En overgang til en statlig eiendomsskatt vil overføre om lag 9 milliarder kroner fra kommunesektoren til staten, og innebære en dramatisk økonomisk sentralisering. Det lokale selvstyret er en viktig del av norsk demokrati, og Norge er gjennom Europarådets

150310_b_fin_horingsuttalelse_scheel_lvk

Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar

Akersgaten 30 | Pb 1148 Sentrum, NO-0104 Oslo | Tel: (+47) 99 11 99 00 | Fax: (+47) 947 47 000
Org. nr: 975 625 117 | Bankgiro: 8601 20 60159 | www.lvk.no

Charter om lokalt selvstyre fra 15. oktober 1985 rettslig forpliktet til å sikre de lokale myndigheter en *lokal beskatningsrett*. Det vises til Europarådskonvensjonen art. 9 nr. 3 hvor det fastslås at en del av en kommunes finansielle ressurser «skal stamme fra lokale skatter og gebyrer».

I dag er det kun eiendomsskatten som kan sies å være en reell lokal skatt. Riktignok har kommunene formelt en viss fiskal frihet til å fastsette inntekts- og formuesskattesatser, men denne friheten har som kjent ikke vært benyttet siden 1978¹. Kommunenes andel av selskapsskatten bortfalt som skatteordning i 1999.²

Utvalgets forslag går på tvers at Regjeringens målsetting om at kommunene skal beholde en større andel av skatteinntektene, jf. bl.a. Kommuneproposisjonen 2015 side 54³:

«Regjeringen ønsker at kommunene skal beholde mer av skatteinntektene enn i dag.»

Dersom kommunene skal beholde mer av skatteinntektene *enn i dag*, bør ikke den eneste kommunale skatteordningen som går direkte og uavkortet til kommunene gjøres statlig.

I Regjeringens politiske plattform er det videre uttrykt:

«Regjeringen vil endre inntektssystemet slik at kommunene får beholde en større del av verdiskapingen der hvor verdiene skapes»⁴ (understreket her).

Eiendomsskatten er den skatteordningen som i dag er best egnet til å oppfylle målet om at en andel av verdiskapingen skal gå direkte tilbake til lokalsamfunnet. Dette hensynet er fremhevet gjentatte ganger, særlig i forbindelse med eiendomsbeskatning av kraftanlegg, jf. bl.a. St.prp.nr.1 (2003-2004) hvor departementet uttaler på s. 72:

«Dette særskilte regelverket er i hovedsak knyttet til ønsket om at vertskommunene skal få en andel av verdiene fra kraftproduksjonen. Dette er dels begrunnet som kompensasjon for naturinngrep i kommunen og dels fordi det er et ønske om at kommunene skal få en andel av verdiene i lokale naturressurser.» (understreket her)

Det er LVKs syn at en statliggjøring av eiendomsskatten vil svekke lokaldemokratiet, i strid med Regjeringens målsetting og ønske.

Spørsmålet om eiendomsskatten skal være kommunal eller statlig har vært vurdert flere ganger tidligere, jf. bl.a. forarbeidene til dagen eiendomsskattelov (esktl.), Ot.prp.nr. 44 (1974-75) og NOU 1996:20 – Zimmer-utvalget. I Ot.prp.nr. 44 (1974-75) side 8 uttalte departementet følgende:

«Departementet legg elles vekt på at staten ikkje bør ta bort inntektskjelder for kommunane i utrengsmål, og at kommunane bør stå heller fritt når det gjeld å bruka ulike skattegrunnlag.»

En rekke offentlige utvalg, herunder Zimmer-utvalget, Rødseth-utvalget, Borge-utvalget og Sørheim-utvalget har alle anbefalt staten å opprettholde eiendomsskatten som kommunal skatteordning utenfor inntektssystemet for kommunene.⁵

¹ NOU 1997:8 kapittel 7.7: «Frihetene til å fastsette inntekts- og formuesskatter har ikke vært benyttet side 1978, siden alle kommuner og fylkeskommuner har benyttet lovens maksimale skattesatser.»

² Kommunal selskapsskatt ble gjeninnført i 2005, men mer indirekte gjennom skattesimuleringsmodellen. Ordningen virket fram til og med 2008.

³ Prop. 95 S 2015 side 54.

⁴ Sundvolden-plattformen datert 7. oktober 2013 side 7.

⁵ NOU 1996:20 kap. 5 og 6, NOU 1992:34 kap. 17, NOU 2005:18 kap. 2.13 og Sørheimutvalgets Forslag til forbedring av overføringssystemet for kommunene 26. oktober 2007 kap. 3.3.

2.2 Eiendomsskatt er en sikker og stabil inntektskilde for kommunene

Kommunenes eiendomsskatteinntekter utgjorde i 2013 om lag NOK 8,9 milliarder, hvorav eiendomsskatt fra vannkraftanleggene alene utgjorde NOK 2,2 milliarder.

Det tilligger kommunen å ta stilling til om den vil skrive ut eiendomsskatt innenfor eiendomsskatteovens rammer. Siden eiendomsskatten ikke er en obligatorisk skatteordning, inngår denne ikke i det statlige inntektssystemet for kommunene. Det innebærer at eiendomsskatteinntektene er nettoinntekt for kommunen.

For alle andre eiendommer enn kraftanlegg fastsettes eiendomsskattetakstene av uavhengige nemnder oppnevnt av kommunene. Takstene fastsettes i utgangspunktet for 10 år, hvilket innebærer at inntektene fra eiendomsskatten er relativt stabile i 10-årsperioden. For vannkraftanlegg fastsettes grunnlaget av ligningsmyndighetene i forbindelse med formuesverdsettelsen. Reglene er imidlertid tilpasset slik at hensynet til kommunenes behov for stabile inntekter er ivaretatt ved at man i verdsettelsen bygger på en rullerende spotmarkedspris over fem år.

At eiendomsskatt gir stabile inntekter til kommunen er i seg selv et viktig argument for at den bør opprettholdes som kommunal skatteordning.

2.3 Velgerkontrollen og bedre sammenheng mellom det kommunale tjenestetilbudet og finansieringsgrunnlaget

Scheel-utvalget viser til velgerkontroll som et argument for en kommunal eiendomsskatt. LVK er enig i at en kommunal eiendomsskatt gir bedre sammenheng mellom innbyggernes preferanser og det kommunale tjenestetilbudet. Dette er også lagt til grunn av Zimmer-utvalget:

«Et hovedresultat i økonomisk teori er at nytten av kommunalt tjenestetilbud blir høyere desto tettere sammenheng det er mellom tilbudet av og etterspørselen etter tjenester. [...] Ved kommunal eiendomsskatt kan kommunene tilpasse det kommunale tjenestenivå til skatteinntektene og de lokale skattefundamenter [...].»⁶

Både demokratihensyn og velgerkontroll er hensyn som taler for å beholde eiendomsskatten som en kommunal skatteordning – ettersom den innebærer at beslutningene tas nær dem de skal gjelde for.

Scheel-utvalget påpeker imidlertid i sin innstilling at velgerkontrollen svekkes «ved at eiere av fritidseiendommer eller andre eiendommer som ilegges skatt (kraftverk, industrianlegg mv.), ikke nødvendigvis bor i kommunen». Utvalget uttaler at dette taler for statlig eiendomsskatt.

LVK er enig i at velgerkontrollen er mindre fremtredende for eiendommer der eierne ikke er bosatt i kommunen, men mener likevel at utvalgets slutning om at dette kan tale for en statlig eiendomsskatt bygger på et uriktig faktisk og rettslig grunnlag:

- For det første setter loven et forbud mot en forskjellsbehandling av verk og bruk avhengig av om eierne bor eller har sitt hovedkontor i kommunen. Et vedtak om utskrivning av eiendomsskatt på verk og bruk innebærer at også bedrifter eid av innbyggere i kommunen må beskattes.

- For det andre sikrer eiendomsskatteoven likebehandling av bolig og fritidseiendommer. Dette gjelder selvsagt også uavhengig av om eierne bor i eller utenfor kommunen. Mange kommuner ønsker også å være attraktive hyttekommuner – noe som kan tilsi at kommunen avstår fra å skrive ut eiendomsskatt i hele

⁶ NOU 1996:20 kap. 6.2

kommunen. Utvalgets argument for en statliggjøring av eiendomsskatten savner derfor både et faktisk og rettslig grunnlag.

Vel så viktig som hensynet til velgerkontrollen er slik LVK ser det at en kommunal eiendomsskatt best ivaretar *det finansielle ansvarsprinsipp*: Senest i mandatet for det såkalte Vabo-utvalget fra januar 2014 har Kommunaldepartementet fremhevet dette prinsippet som førende for Regjeringens politikk:

«det myndighetsorgan som er tillagt ansvar og beslutningskompetanse for en oppgave skal også ha ansvaret for å finansiere utgiftene til oppgaveløsningen»⁷

Det finansielle ansvarsprinsippet skal blant annet fremme kostnadseffektive løsninger ved at den som har beslutningsmyndighet også bærer kostnadene ved beslutningen. Dette ansvarliggjør kommunen og reduserer rommet for strategiske tilpasninger. Av de ordninger som samlet bidrar til finansieringen av kommunal virksomhet er det trolig en kommunal eiendomsskatt som best understøtter det finansielle ansvarsprinsippet.

Det er LVKs syn at også andre viktige hensyn taler for at eiendomsskatten fortsatt bør være en kommunal skatteordning. Ved kraftskattereformen i 1999 var det bred politisk enighet om at vertskommunene har et legitimt krav på eiendomsskatt fra kraftanleggene, slik at kommunene får del i den verdiskaping som avståelsen av verdifulle naturressurser gir opphav til. Finanskomiteen uttalte følgende om eiendomsskatt på kraftanlegg:

«Flertallet er enig med departementet i at grunnlaget for eiendomsskatt skal være markedsverdien av det enkelte kraftverk. Markedsverdien vil reflektere verdien av naturressursen i tillegg til verdien av investeringen. Flertallet peker på at dette innebærer at kommunene via eiendomsskatten får beskattet verdien av en eventuell grunnrente.»⁸ (understreket her)

Eiendomsskatten ble med andre ord begrunnet i at vertskommunene har krav på en andel av den verdiskapingen som skjer ved bruk av kommunens egne naturressurser.

Eiendomsskatt fra kraftanlegg har videre i mange tiår vært en forutsetning for kommunenes tilslutning til vannkraftutbygginger. Muligheten for eiendomsskatteinntekter blir regelmessig brukt av staten og av konsesjonssøkere som begrunnelse overfor berørte kommuner for at også lokalsamfunnsøkonomiske beregninger tilsier at lokale energikilder bør bygges ut. Gjøres eiendomsskatten statlig, brytes den samfunnskontrakten som i årtier har vært avgjørende for berørte kommuners tilslutning til omfattende naturinngrep i forbindelse med vannkraftutbygging.

Mest iøynefallende er det rådende forvaltningssystemet i *vindkraftsaker*: Både konsesjonssøkere og konsesjonsmyndigheten legger i sine konsekvensutredninger betydelig vekt på de eiendomsskatteinntekter som vil komme vertskommuner til del ved en utbygging. Andre inntekts- eller kompensasjonsordninger finnes som kjent ikke i vindkraftsaker.

3 Formuesgrunnlag er ikke egnet for alle eiendomsskatte kategorier

I NOU 2014:13 uttaler Scheel-utvalget at eiendomsskattetakseringen bør følge formuesskattens sjablongregler:

⁷ Kriterier for god kommunestruktur, desember 2014

⁸ Innst. O. nr. 62 (1995-1996) s. 61.

«Det er uheldig med ulike regler for fastsettelse av ligningsverdier for formues- og eiendomsskatteformål. Verdsettingsreglene bør derfor harmoniseres slik at sjablongreglene for formuesskatten blir gjeldende også for eiendomsskatten. [...] Behovet for å sikre en rimelig skattebelastning tilsier enten en overgang til en statlig eiendomsskatt eller en bedre koordinering av regler mellom stat og kommune.» (understreket her)

LVK forstår utvalget slik at et alternativ til statlig eiendomsskatt er at *formuesgrunnlaget* benyttes som grunnlag ved utskrivning av eiendomsskatt på *alle type eiendommer*.

LVK er enig i at det *kan* være hensiktsmessig for boliger. Fra og med skatteåret 2014 fikk kommunene en mulighet⁹ til å velge formuesverdiene jf. esktl. § 8 C-1. Ved innføringen påpekte Finansdepartementet at formuesverdiene var lite egnet for *øvrige eiendoms-kategorier*, jf. Prop. 1 LS (2012-2013) kapittel 8, bl.a. fordi formuesverdier ikke er like godt tilpasset lokale forhold som kommunale eiendomsskattetakster.

Det er LVKs oppfatning at det vil kunne by på større utfordringer enn fordeler å benytte formuesverdier som eiendomsskattegrunnlag for *øvrige eiendommer*. Næringseiendom, herunder verk og bruk, er en lite homogen gruppe, hvor det vil være behov for større grad av skreddersøm. Slike eiendommer er i dag stort sett ikke underlagt formuesverdsettelse, og det finnes følgelig ikke verdsettelsesregler egnet for eiendomsskattetaksering

Det er LVKs syn at takseringen av verk og bruk fortsatt bør skje i regi av nemnder oppnevnt av kommunene. LVK mener imidlertid at det bør utarbeides mer detaljerte verdsettelsesbestemmelser, se punkt 4.4.

4 Verdsettelsen

4.1 Skattesystemet bør baseres på ulike skattegrunnlag

Det har tidligere vært bred enighet om at skattesystemet bør baseres på flere ulike skattegrunnlag. Dette fremgår blant annet Zimmer-utvalget kapittel 5.2.6, Aarbakke-gruppen (NOU 1991:17) side 38 og Ot.prp.nr. 44 (1974-1975). I sistnevnte uttaler departementet på side 7:

«Det bør og verta nemnt at mange meiner at det er ein føremon om skattesystemet byggjer på fleire grunnlag som det helst er fråvik mellom. Ei skatteform kan då for ein del vega opp verknader som ein ikkje ynskjer av ei anna skatteform. Eignedomsskatten kan såleis i motsetnad til formues- og inntektsskatten fanga inn urealisert verdauke, og gjev lite rom for skattesvik. [...] Ut frå dei grunnane som er nemnde ovanfor, går departementet inn for å halda oppe skipnaden med eignedomsskatt på lag slik denne er i dag.» (understreket her)

LVK mener det er prinsipielt uheldig om de ulike skatteordningene formuesskatt og eiendomsskatt skal baseres på samme beregningsgrunnlag. Dette taler samtidig for at man bør beholde dagens takseringssystem.

4.2 Eiendomsskattetaksering bør skje lokalt

Med unntak for vannkraftanlegg takseres eiendommene for eiendomsskatteformål av takstnemnda, eventuelt sakkyndig nemnd, oppnevnt av kommunen. Nemndene er imidlertid uavhengige organer som ikke kan instrueres av kommunen.

Vannkraftanlegg verdsettes etter ligningsverdien, jf. esktl. § 8 B-1 og skatteloven (sktl.) § 18-5.

⁹ Jf. Prop. 1 LS (2012-2013) og endringslov LOV-2012-12-07-73 med ny esktl. § 8 C-1.

Det er LVKs oppfatning at lokalkunnskap og faktisk innsikt i det lokale næringslivet er et viktig hensyn som taler for at verdsettelsen av andre eiendommer enn vannkraftanlegg fortsatt bør skje lokalt. Kommunene og de kommunale takstnemndene har omfattende erfaring og kompetanse innen eiendomsskatt, noe sentrale skattemyndigheter ikke har. For vannkraftanlegg skjer verdsettelsen etter andre prinsipper, og etter detaljerte regler fastsatt i skatteloven. Disse reglene er imidlertid ikke overførbare på andre verk og bruk, hvor det ikke finnes objektive og observerbare spotmarkedspriser til bruk for verdsettelsen.

Ved takseringen av andre verk og bruk innhenter nemndene som regel takstforslag fra sakkyndige. På denne måten sikres skattyter at eiendomsskattetaksten tilpasses lokale forhold og prisnivå.

For at takseringen skal gjenspeile verdien av den aktuelle eiendommen og samtidig tilpasses lokale forhold, er det nødvendig med befarings. Dette tilsier at takseringen bør skje i regi av lokalt oppnevnte nemnder, slik at befaringsen kan gjennomføres på en praktisk måte.

Ved innføring av frivillig bruk av formuesgrunnlag for boliger (esktl. § 8 C-1), vurderte departementet om formuesgrunnlag kunne benyttes også for øvrige eiendommer. Departementet konkluderte med at dette var en lite egnet løsning. Det vises til Prop. 1 LS (2011-2012)¹⁰ hvor det heter:

«Eventuell bruk av formuesgrunnlaget ved eiendomsskattetakseringen reiser flere problemstillinger. Blant annet er de nye verdsettningssystemene i formuesskatten relativt enkle og ikke nødvendigvis like godt tilpasset lokale forhold som kommunale eiendomsskattetakster.»

4.3 Særskilte hensyn for næringseiendommer, herunder verk og bruk

Det er LVKs syn at det er flere særlige hensyn som taler for at eiendomsskattetakseringen av næringseiendommer, herunder verk og bruk ikke kan baseres på formuesverdiene:

- Formuesverdsettelse gir mindre rom for skreddersøm, og takstene vil i mindre grad kunne tilpasses lokale forhold.
- Flesteparten av næringseiendommene er i dag ikke tilordnet en formuesverdi, ettersom det kun er formuesskattepliktige skatteyttere som levere ligningsskjema for næringseiendom. I eiendomsskattesammenheng er eierforholdet irrelevant.
- En formuesverdsettelse gir for store svingninger fra det ene året til det andre. Denne innvendingen ble påpekt allerede av Skattelovkomiteen i innstillingen av 1904:

«Selv med fuld gennemsnittsligning for en aarrække vil desuden formues- og især indtægtsligningen give et mindre paalideligt fundament for tilfredsstillelsen af kommunernes skattebehov. [...] I modsætning hertil frembyder en moderat eiendomsbeskatning en konstant og stabil skattekilde, hvis ydelser under alle omstændigheder er sikkert paaregnlige som upaavirkede af tilstød og tilfældigheder samt uafhængige af de årlige ligningers vanskeligheder og undertiden indtræffende ukorrektheder og desuden altid indrivelige med sit fulde beløb.» (understreket her)

Disse innvendingene har fortsatt gyldighet. Store årlige variasjoner er ikke forenlig med kommunenes budsjettplanlegging og skattebehov. Eiendomsskattetaksering basert på dagens verdsettelsesprinsipper bidrar til større forutsigbarhet både for kommunene og næringslivet.

¹⁰ Kapittel 27.1.3 Departementets vurderinger.

Også Zimmer-utvalget konkluderte i sin innstilling med at næringseiendommer var lite egnet for sentral taksering:

«Taksering av næringseiendommer kan tenkes gjennomført med utgangspunkt i en individuell vurdering av hver enkelt eiendom eller mer sjablonmessig på grunnlag av areal, beliggenhet og byggeår m.v. Utvalget viser til at det dreier seg om en lite homogen gruppe eiendommer, fra mindre kontorlokaler til store industrieiendommer. Skal sjablonmessige verdsettelsesmetoder benyttes for næringseiendommer må det sondres mellom ulike kategorier næringsbygg. På grunn av ulikhetene i eiendomsmassen er taksering av næringseiendommer mindre egnet for sentral maskinell taksering enn det boligeiendommer er. Det kan derfor være hensiktsmessig at verdsettelsen skjer lokalt.»¹¹ (understreket her)

Verdsettelsesprinsippene som anvendes for eiendomsskatteformål er etablert gjennom lov og rettspraksis over en årrekke. Det er LVKs oppfatning at rettspraksis har avklart de fleste praktiske og rettslige uklarheter ved de verdsettelsesprinsippene som benyttes.

4.4 Profesjonalisering av eiendomsskatteforvaltningen

Regjeringen har iverksatt en omfattende prosessreform av kommunestrukturen. Dersom resultatet blir større kommuner, vil flere av de innvendinger som utvalget viser til bli avhjulpet.

Som et alternativ til en samordning av formues- og eiendomsskatteverdsettelsen, bør det etter LVKs syn igangsettes arbeid for å få på plass felles, nasjonale retningslinjer for eiendomsskatteverdsettelsen, slik at de regler som er utarbeidet i takst- og rettspraksis blir mer tilgjengelige for både skattyter og kommunene. På denne måten vil vi få et lettere tilgjengelig regelverk, samtidig som man sikrer lokale tilpasninger og likebehandling. Et slikt arbeid bør skje i et utvalg hvor kommunene er representert.

5 Økt grunnrenteskatt vil gi redusert eiendomsskatt til kommunene

I Scheel-utvalgets mandat fremgår at utvalget ikke skulle vurdere særskatteregimene for petroleumsselskap og vannkraftnæringen:

«Utvalget bes ikke spesielt om å vurdere særskatteregimene for petroleums- og kraftselskaper, og kan legge til grunn at provenyet opprettholdes innenfor disse ordningene.»

Utvalget har likevel fremsatt forslag om endring i grunnrenteskatt på vannkraft, som vil innebære endring i provenyet:

«Videre vil omlegging fra selskapsskatt til skatt på eierinntekt innebære redusert skatt på alternativavkastningen og økt skatt på renprofitt (eierinntekt utover skjerming). Tilsvarende legges det til grunn at redusert selskapsskatt motvirkes av økt særskatt for petroleumsselskap samt at grunnrenteskatten på vannkraft økes.»¹² (understreket her)

LVK forstår utvalgets forslag slik at det utelukkende har hatt statens proveny for øye. Et forslag om å øke grunnrenteskatten for å kompensere et skattebortfall for staten, vil imidlertid ha som følge at kommunens proveny reduseres. Dette har sammenheng med at grunnrenteskatten kommer til fradrag i eiendomsskattegrunnlaget, jf. sktl. § 18-5 tredje ledd. Økt grunnrenteskatt gir med andre ord redusert

¹¹ NOU 1996:20 kapittel 9.5

¹² NOU 2014:13 kapittel 13.1 side 298.

eiendomsskattegrunnlag for kommunene. Kraftanleggenes formuesverdi blir lavere ved økt grunnrenteskatt, selv om eiendommens verdi og lønnsomhet er uendret.

LVK kan ikke se at utvalget har tatt i betraktning denne konsekvensen av forslaget. En oppdekning av statens skattebortfall på kommunenes bekostning, er selvsagt ikke akseptabelt for kommunene. Heller ikke kan LVK se at en slik konsekvens vil være i tråd med Regjeringens uttalte målsetting om å styrke kommunenes egne inntektsgrunnlag.

6 LVK støtter utvalgets forslag om avskrivninger i produksjon av vannkraft

I NOU 2014:13 kapittel 10.4.7 foreslår utvalget å beholde de særskilte avskrivningsreglene for vannkraftanlegg uendret. Avskrivningsreglene for vannkraftanlegg inngår som en del av beregningen av kommunenes eiendomsskattegrunnlag, jf. sktl. § 18-5.

Utvalget viser til SSBs undersøkelse om at dagens lineære avskrivningsregler gir et godt bilde av det økonomiske verdifallet. Utvalget uttaler:

«Avskrivningene i alminnelig inntekt bør følge [det] økonomiske verdifallet på samme måte som andre næringer. Dette prinsippet gjelder uavhengig av hvordan investeringsfradragene periodiseres i grunnrenteskatter som kommer i tillegg til den ordinære inntektsskatten. [...]

Utvalget ser at det er kjennetegn ved de særlige driftsmidlene i vannkraftproduksjon som taler for separate avskrivningsregler som best mulig reflekterer det økonomiske verdifallet.»

LVK er enig i utvalgets vurderinger om at dagens avskrivningsregler for vannkraftanlegg gir et godt bilde av faktisk verdifall. Forslaget er også i overensstemmelse med forarbeidene til kraftskattereformen i 1999, der det bl.a. fremgår i Ot.prp.nr. 23 (1995-1996) punkt 6.6.4:

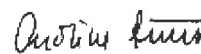
«I tråd med de prinsippene som lå til grunn for skattereformen 1992 har departementet lagt stor vekt på at avskrivningssystemet for kraftsektoren i størst mulig grad bør avspeile det faktiske verdifallet på driftsmidlene. For at skattesystemet samlet sett skal virke nøytralt er det bl.a viktig at ikke enkelte driftsmidler og/eller næringer har for gunstige avskrivningsregler. [...] Et godt avskrivningssystem bør både være tilpasset profilen på driftsmidlenes faktiske verdifall og driftsmidlenes levetid.»

Med vennlig hilsen

Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar

Torfinn Opheim
Leder

Caroline Lund
Sekretær
Advokat (H)